

A.

ACC. N:R M. 11924:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf. 79.

Fiskare och fiske har förekommit längs brantviks-
kusten sedan flera hundra år tillbaka. Fisket har bedri-
vets dels som huvudnäring och dels som binäring. Fiske-
platser förekomma från Finnishamn och ut i närheten
av Bornholm. Fisken såldes dels till ortsbefolkning-
en och dels förslades den med hästkjustrar till Gstaad,
Skabnö, Lund och Kristiansstad och såldes där. Det
fiskades hela året när sjön var isfri. Åboar som bedre-
vo fiske, bedrevs i huvudsak fisket som binäring. Kvinfol-
ken deltog allmänt med i jordbrukets skötsel. Den här
äryftada tiden ligger omkring hundra år tillbaka
i tiden. Arten av fiske var: garnfiske, ryssjefiske, gus-
terfiske, pilkfiske och krokfiske. Bohorn vid fiskefär-
der användes att blåsa i, och att i mörker eller dimma
därmed varsko övriga seglare. Om man inte hade nå-
gon fisketod, så förvarades fiskeredskapen i bo-
ningshuset. Hobnar och skär förekomma inte
på Skånes ostkust. Brandplatsens ägoförhållande

Strandplåtens ägoförhållande hade säkerligen alltid varit samfälda ända till enskiftets genomförande utom den strandmark som tillhörde Kronan. Enskiftet i Sirlöv genomfördes åren 1810-1815. Strandmarken var tillhörig samfäld och sågarna av den i mantal satta jorden voro också ägare till den samfälda strandmarken före enskiftet. På vad sätt strandmarken blivit samfäld kan jag inte förklara.

Strandplåtens bebyggelse. Tid den tid detta gäller, hundra år tillbaka, eller något mer, fanns på skäns ostkust, Simrishamn undanlagret, endast mindre kåsar med sphenbyggar. En och annan sjöbod fanns naturligen också. Men då fiskarbefolkning ö björjade öka och samhällena börja uppstå, började man under vinterhalvåret, då sjömännen voro hemma, att bygga större fäthamnar. För boningshusen, som i regel voro uppförda å ofri grund betalades förtull till jordägaren. Under pågående fältske voro fiskarna i sina sjöbodar.

Jordbrukare som sålde sina egendomar för att ägna sig helt åt fiske, har inte förekommit. Jordbrukare som bedrev fiske hjälptes i många fall åt. Men det förekom också att en jordbrukare som bedrev fiske höll lagstadd fiskedräng, som fick hjälpa till med både vid jordbruket och vid fisket. En sådan jordbrukare hade i regel inte över en 20 lld. sandjord och höll då ett par mindre hästar, 3-4 kor, 2 ungdjur, ett par grisar och några får. Av sädeslag odlades råg och havre, av rotfrukter odlades endast potatis.

B. Marken i fiskelägena var före enskiftet samfärd. Efter enskiftet blev vissa ägare av i omlott jord, även ägare samtidigt av marken i fiskelägena. Benämningen Tomting känner jag inte till. Före enskiftet hade marken säkerligen varit samfärd alltid. I regel hade fiskarna inga kreatur.